10. Harcerz jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach; nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych

Początki polskiego skautingu wiążą się z trzema organizacjami: „Zarzewie", Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół" i „Eleusis". Kolejno reprezentowały one militarystyczne, gimnastyczne i ideowe wpływy w tworzącym się ruchu harcerskim. Ideologia stowarzyszenia abstynenckiego „Eleusis" znalazła wyraz w prawie harcerskim. Członkowie stowarzyszenia, tzw. elsowie, postulowali obowiązującą bezwzględnie wszystkich skautów abstynencję odnoszącą się do alkoholu, tytoniu, gier hazardowych i rozpusty. „Nie chodzi tu przy tem tylko o wykonywanie ślepe abstynencji z racji przepisów regulaminowych nakazujących ją, ale starać się należy o to, by ugruntowana była na przesłankach ideowych, rozumowych, uczuciowych" — postulował Tadeusz Strumiłło, członek „Eleusis". Do elsów należeli także Andrzej Małkowski i Olga Małkowska z Drahonowskich, uważani za twórców polskiego skautingu.
Harcerze zawsze hołdowali zasadzie „W zdrowym ciele zdrowy duch", głoszonej przez członków Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół". Starli się uprawiać różne sporty i zdrowo odżywiać.

„Przestrzeganie abstynencji od alkoholu i tytoniu uważam za jeden z koniecznych warunków rozwoju skautostwa w Polsce. [...] Alkohol i tytoń zapisały się strasznymi zgłoskami na grobie naszej Ojczyzny."

Andrzej Małkowski

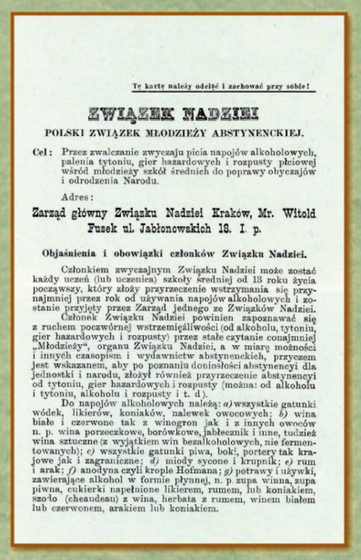

Te kartę należy oddać i zachować przy sobie!

ZWIĄZEK NADZIEI

POLSKI ZWIĄZEK MŁODZIEŻY ABSTYNENCKIEJ.

Cel: Przez zwalczanie zwyczaju picia napojów alkoholowych, palenia tytoniu, gier hazardowych i rozpusty płciowej wśród młodzieży szkół średnich do poprawy obyczajów i odrodzenia Narodu.

Adres:

Zarząd główny Związku Nadziei Kraków, Mr. Witold Fusek ul. Jabłonowskich 18. I. p.

Objaśnienia i obowiązki członków Związku Nadziei.

Członkiem zwyczajnym Związku Nadziei może zostać każdy uczeń (lub uczenica) szkoły średniej od 13 roku życia począwszy, który złoży przyrzeczenie wstrzymania się przynajmniej przez rok od używania napojów alkoholowych i zostanie przyjęty przez Zarząd jednego ze Związków Nadziei.

Członek Związku Nadziei powinien zapoznawać się z ruchem poczwórnej wstrzemięźliwości (od alkoholu, tytoniu, gier hazardowych i rozpusty) przez stałe czytanie conajmniej „Młodzieży", organu Związku Nadziei, a w miarę możności i innych czasopism i wydawnictw abstynenckich, przyczem jest wskazanem, aby po poznaniu doniosłości abstynencyi dla jednostki i narodu, złożył również przyrzeczenie abstynencyi od tytoniu, gier hazardowych i rozpusty (można: od alkoholu i tytoniu, alkoholu i rozpusty i t. d.).

Do napojów alkoholowych należą: *a)* wszystkie gatunki wódek, likierów, koniaków, nalewek owocowych; *b)* wina białe i czerwone tak z winogron jak i z innych owoców n. p. wina porzeczkowe, borówkowe, jabłecznik i inne, tudzież wina sztuczne (z wyjątkiem win bezalkoholowych, nie fermentowanych); *c)* wszystkie gatunki piwa, bok, portery tak krajowe jak i zagraniczne; *d)* miody sycone i krupnik; *e)* rum i arak; *f)* anodyna czyli krople Hofmana; *g)* potrawy i używki, zawierające alkohol w formie płynnej, n. p. zupa winna, zupa piwna, cukierki napełnione likierem, rumem, lub koniakiem, szoło (cheaudeau) z wina, herbata z rumem, winem białem lub czerwonem, arakiem lub koniakiem.

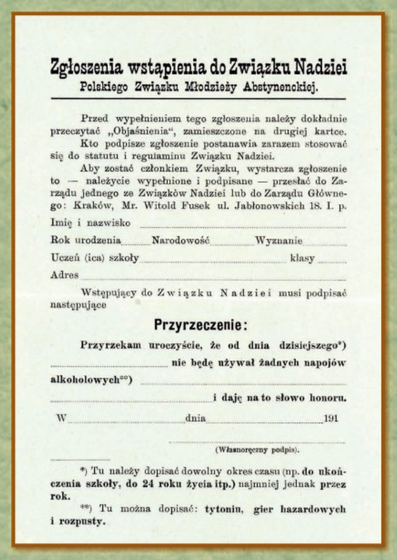

Zgłoszenia wstąpienia do Związku Nadziei
Polskiego Związku Młodzieży Abstynenckiej.

Przed wypełnieniem tego zgłoszenia należy dokładnie przeczytać „Objaśnienia", zamieszczone na drugiej kartce.

Kto podpisze zgłoszenie postanawia zarazem stosować się do statutu i regulaminu Związku Nadziei.

Aby zostać członkiem Związku, wystarcza zgłoszenie to — należycie wypełnione i podpisane — przesłać do Zarządu jednego ze Związków Nadziei lub do Zarządu Głównego: Kraków, Mr. Witold Fusek ul. Jabłonowskich 18. I. p.

Imię i nazwisko .....

Rok urodzenia ..... Narodowość ..... Wyznanie .....

Uczeń (ica) szkoły ..... klasy .....

Adres .....

Wstępujący do Związku Nadziei musi podpisać następujące

Przyrzeczenie:

Przyrzekam uroczyście, że od dnia dzisiejszego*)

..... **nie będę używał żadnych napojów alkoholowych**)** .....

..... **i daję na to słowo honoru.**

W ..... dnia 191

(Własnoręczny podpis).

*) Tu należy dopisać dowolny okres czasu (np. **do ukończenia szkoły, do 24 roku życia itp.)** najmniej jednak **przez rok.**

) Tu można dopisać: **tytoniu, gier hazardowych i rozpusty.

Stowarzyszenie abstynenckie „Eleusis" obejmowało głównie studentów lwowskich i krakowskich uczelni; w jego ramach działały tzw. Związki Nadziei, które skupiały młodzież gimnazjalną, b.d., Materiały Tadeusza Strumiłły, APAN, III–97, j. 43

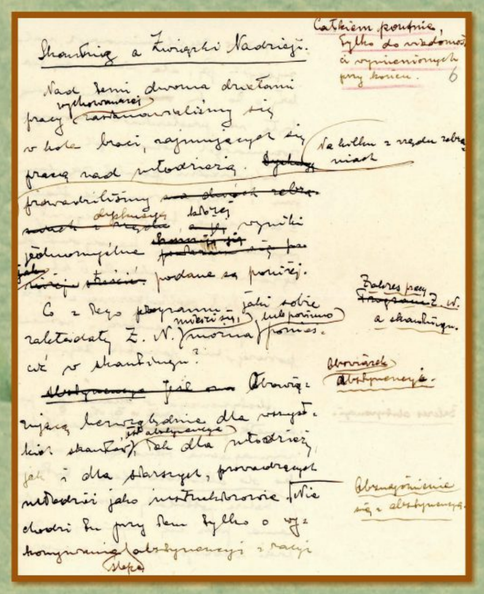

Referat Tadeusza Strumiłły *Skauting a Związki Nadziei*; autor w punktach przedstawił argumenty przemawiające za rozwijaniem idei skautingu; podkreślał: „Dziś skauting pod patronatem „Sokoła" ma zupełną swobodę organizowania młodzieży w obliczu władz. Związek Nadziei nigdy tego nie zyska"; w innym miejscu postulował, by skauting przejął całą pracę wychowawczą, a Związki Nadziei znalazły się w jego ramach, b.d., Materiały Tadeusza Strumiłły, APAN, III–97, j. 43

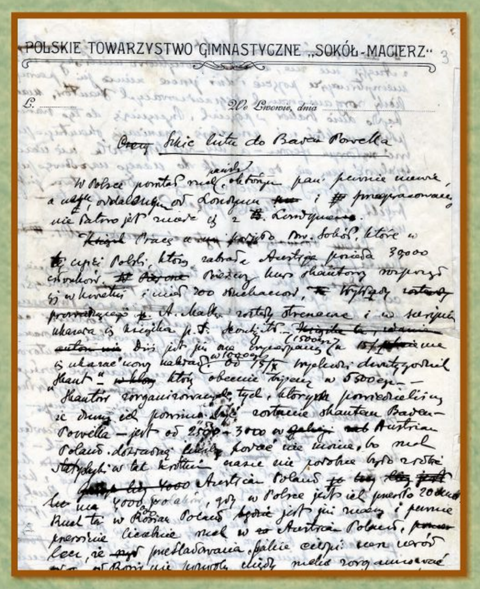

POLSKIE TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE „SOKÓŁ-MACIERZ"

L. ..... We Lwowie, dnia .....

Poczet Pisic listu do Baden Powella

List do Roberta Baden-Powella na firmowym papierze Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół-Macierz"; twórcy polskiego skautingu donoszą w nim o powstaniu ruchu skautowego pod patronatem „Sokoła" „w części Polski, którą zabrała Austria"; w liście została zawarta prośba o pozwolenie na tłumaczenie książek B-P (tak nazywany był twórca skautingu) oraz zaproszenie do odwiedzenia polskich skautów; podpisał go m.in. Andrzej Małkowski, początek 1912, Materiały Tadeusza Strumiłły, APAN, III–97, j. 114

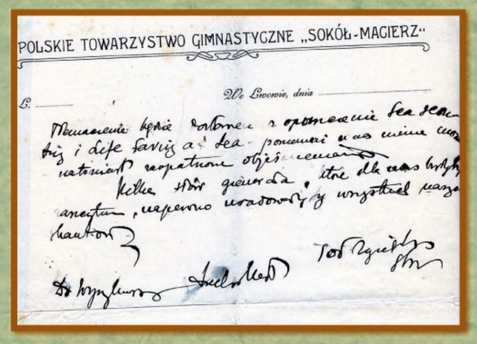

POLSKIE TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE „SOKÓŁ-MACIERZ"

L. ..... We Lwowie, dnia .....

Zjazd Związku Harcerstwa Polskiego; od lewej: naczelnik ZHP Stanisław Sedlaczek, przewodniczący Zjazdu Tadeusz Strumiłło, przewodniczący ZHP Władysław Sołtan, 1918–1939, NAC, 1-P-549

Ogólnopolskie Zawody Narciarskie ZHP w Zwardoniu; zawodnicy na skoczni czekają na swoją kolejkę, luty 1938, NAC, 1-P-604-14

Zosia Kaliszczuk, 53. Warszawska Drużyna Harcerek „Tatry", 1947, AZP

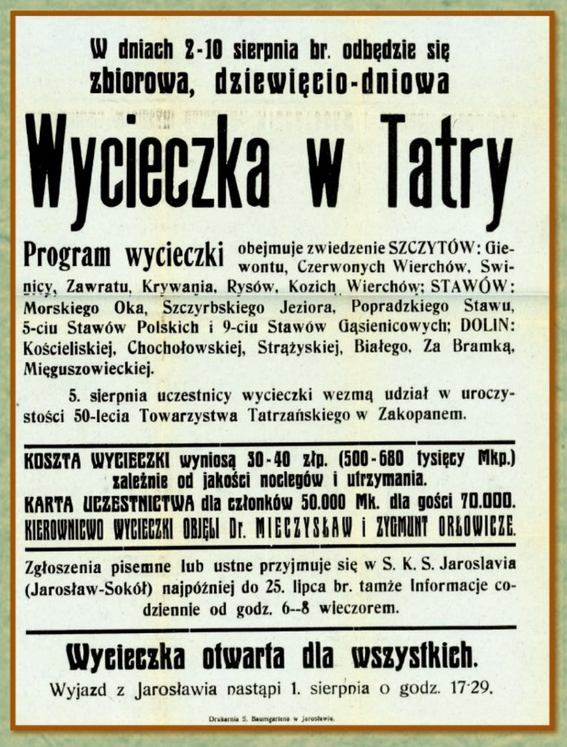

W dniach 2-10 sierpnia br. odbędzie się zbiorowa, dziewięcio-dniowa

Wycieczka w Tatry

Program wycieczki obejmuje zwiedzenie SZCZYTÓW: Giewontu, Czerwonych Wierchów, Świnicy, Zawratu, Krywania, Rysów, Kozich Wierchów; STAWÓW: Morskiego Oka, Szczyrbskiego Jeziora, Popradzkiego Stawu, 5-ciu Stawów Polskich i 9-ciu Stawów Gąsienicowych; DOLIN: Kościeliskiej, Chochołowskiej, Strążyskiej, Białego, Za Bramką, Mięguszowieckiej.

5. sierpnia uczestnicy wycieczki wezmą udział w uroczystości 50-lecia Towarzystwa Tatrzańskiego w Zakopanem.

KOSZTA WYCIECZKI wyniosą 30-40 złp. (500-680 tysięcy Mkp.) zależnie od jakości noclegów i utrzymania.
KARTA UCZESTNICTWA dla członków 50.000 Mk. dla gości 70.000.
KIEROWNICTWO WYCIECZKI OBJĘLI Dr. MIECZYSŁAW i ZYGMUNT ORŁOWICZE.

Zgłoszenia pisemne lub ustne przyjmuje się w S. K. S. Jaroslavia (Jarosław-Sokół) najpóźniej do 25. lipca br. tamże informacje codziennie od godz. 6—8 wieczorem.

Wycieczka otwarta dla wszystkich.

Wyjazd z Jarosławia nastąpi 1. sierpnia o godz. 17·29.

Drukarnia S. Baumgartena w Jarosławiu.

Afisz z programem wycieczki w Tatry zorganizowanej przez Sokoli Klub Sportowy „Jaroslavia"; pod patronatem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół" rozwinęło się wiele polskich klubów sportowych, w tym dużo piłkarskich; pierwszy w dziejach ziem polskich prawdziwy mecz piłkarski odbył się 14 lipca 1894 roku we Lwowie podczas II Zlotu „Sokoła"; po 1910 roku Towarzystwo objęło opieką tworzące się organizacje skautowe, 1 sierpnia 1923, Materiały Mieczysława Orłowicza, APAN, III–92, j. 271

Obóz ZHP w Janowej Dolinie na Wołyniu; harcerki z Częstochowy przygotowują zdrowy posiłek w kuchni polowej, 1938, NAC, 1-P-584-2

Aleksander Kamiński wśród harcerek; od maja 1937 roku aż do wybuchu wojny był kierownikiem Ośrodka Harcerskiego w Górkach Wielkich koło Skoczowa, 1938, NWH/AK